

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Hodnocení kvality vysokých škol z perspektivy novely zákona o vysokých školách

Telč, 5. května 2016

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Karmelitská 529/5, 118 12 Praha 1- Malá strana • tel.: +420 234 811 111
msmt@msmt.cz • www.msmt.cz

Hlavní změny v oblasti zajišťování kvality v souvislosti s přijetím novely zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách- zákon č. 137/2016 Sb.

- zveřejněn ve Sbírce zákonů dne 2. 5. 2016, účinnost od 1. 9. 2016
- vysoké školy mají povinnost **soustavně zajišťovat** kvalitu vzdělávací činnosti a souvisejících tvůrčích činností a mít nastaven **system vnitřního hodnocení** kvality vzdělávací činnosti
- zajišťování této kvality se nově řadí do **samosprávné působnosti** veřejné vysoké školy:
 - § 6 písm. d) zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností a vnitřní hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností vysoké školy
 - § 77b vysoká škola je povinna zavést a udržovat system zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností a vnitřní hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností vysoké školy
- **funkční system** vnitřního hodnocení kvality vzdělávací činnosti a způsob jejího zajišťování je **předpokladem pro udělení akreditace** dle nového systému akreditací

Část osmá - Hodnocení vysoké školy (77a až 77c)

- vysoká škola zajišťuje kvalitu svých činností a tyto činnosti podléhají pravidelnému hodnocení
- hodnocení se uskutečňuje jako vnější a vnitřní
- vnější hodnocení provádí Akreditační úřad

Zajišťování kvality vzdělávací činnosti se opírá zejména o:

- **vymezení poslání a strategie** vysoké školy (strategický záměr)
- **vymezení povinností** vedoucích zaměstnanců a členů orgánů vysoké školy a jejích součástí ve vztahu ke kvalitě vzdělávací činnosti
- **organizaci vysoké školy**, stanovení působnosti, pravomocí a povinností orgánů, vedoucích zaměstnanců a členů orgánů vysoké školy a jejích součástí
- **zdroje finanční, personální a informační** pro výkon činností

- **Spolupráci a vzájemné vazby** vysoké školy s jinými vysokými školami, s veřejnými výzkumnými institucemi a jinými právníckými osobami zabývajícími VaVal, se zaměstnavateli atd.
- **Vymezení standardů a postupů** vnitřního hodnocení kvality vzdělávací činnosti vysoké školy
- **Nápravná a preventivní opatření** a opatření přijímaná za účelem zlepšování
- **Vnitřní dokumenty a záznamy**, které se týkají zajišťování kvality vzdělávací činnosti

Vnitřní hodnocení kvality vzdělávací činnosti spočívá :

- **v aplikaci standardů a postupů** vnitřního hodnocení kvality vzdělávací činnosti
- nastavení činnosti **rady pro vnitřní hodnocení**
- ve **vypracování zprávy o vnitřním hodnocení kvality** činností vysoké školy, která popisuje dosažené kvalitativní výstupy vysoké školy a opatření přijatá k odstranění případných zjištěných nedostatků
- a jejím zveřejnění - **zpřístupnění** orgánům a členům orgánů vysoké školy a jejích **součástí, Akreditačnímu úřadu a ministerstvu**

Rada pro vnitřní hodnocení kvality §12a

- zřizuje se ve **statutu**
- pokud veřejná vysoká škola **nemá institucionální akreditaci**, může působnost rady pro vnitřní hodnocení vykonávat **vědecká/umělecká rada** veřejné vysoké školy
- **délku funkčního období** stanoví vnitřní předpis

Složení rady:

- **předsedou** je rektor
- **místopředsedu** jmenuje rektor z akademických pracovníků veřejné vysoké školy - musí být **docent nebo profesor**
- **předseda akademického senátu** je obligatorním členem rady pro vnitřní hodnocení
- **ostatní členy** jmenuje rektor, z toho 1/3 na návrhy vědecké rady, 1/3 na návrh akademického senátu – z toho **1 člen** musí být z **řad studentů**,
- v případě, že rektor nejmenuje členem rady, toho kdo byl navržen, je povinen toto navrhovateli **zdůvodnit**

Působnost rady:

- **schvaluje návrh pravidel** systému zajišťování kvality činností a vnitřního hodnocení kvality vysoké školy předložený rektorem
- řídí **průběh vnitřního hodnocení kvality** vzdělávací činnosti veřejné vysoké školy
- zpracovává **zprávu o vnitřním hodnocení** kvality činností VVŠ a **dodatky** k této zprávě
- vede **průběžné záznamy o vnitřním hodnocení** kvality činností VVŠ
- vykonává další činnosti v rozsahu stanoveném statutem veřejné vysoké školy

Zpráva o vnitřním hodnocení :

- **vypracovává** rada pro vnitřní hodnocení
- **projednává** vědecká rada veřejné vysoké školy po předložení předsedou rady
- následně **schvaluje** akademický senát
- poté **projednává** zprávu správní rada
- **termín vypracování zprávy** se stanoví vnitřním předpisem, **nejméně však jednou za 5 let**
- **aktualizace zprávy** - každoročně formou dodatku, který popisuje změny v kvalitě a řídicích opatředních
- **povinnost zpřístupnit zprávu** - orgánům a členům orgánů vysoké školy a jejích součástí, Akreditačnímu úřadu a ministerstvu

Pravidla pro vnitřní hodnocení kvality § 17

Vysoká škola je povinna vypracovat a po schválení předložit k registraci ministerstvu **vnitřní předpis**, který obsahuje

- pravidla systému zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi související činnosti a
- vnitřní hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností vysoké školy

Vnitřní předpis stanoví **standardy vnitřního hodnocení kvality**, tj. soubor pravidel, kterými se řídí orgány vysoké školy při vnitřním hodnocení a zajišťování kvality, upravující zejména:

- činnost orgánu pro vnitřní hodnocení kvality (rady pro vnitřní hodnocení nebo vědecké rady)
- postupy, kterými vysoká škola hodnotí a zajišťuje vzdělávací a tvůrčí činnost
- schvalování a uskutečňování studijních programů

Národní akreditační úřad pro vysoké školství

Působnost § 83

- rozhoduje o institucionálních akreditacích
- rozhoduje o akreditacích studijních programů
- rozhoduje o akreditacích habilitačního řízení a akreditacích řízení ke jmenování profesorem
- **provádí vnější hodnocení vdělávací činnosti vysokých škol (§ 84)**
- vydává stanoviska k udělení státního souhlasu a poskytuje ministerstvu na vyžádání součinnost při posuzování podmínek u poskytování zahraničního vzdělání na území České republiky
- posuzuje záležitosti týkající se vysokého školství, které předloží ministr

Akreditační úřad vykonává u vysokých škol **kontrolu dodržování právních předpisů**, při skutečňování akreditovaných činností a **provádí vnější hodnocení vzdělávací činnosti vysokých škol.**

Vnější hodnocení kvality vzdělávací činnosti se provádí:

- na základě **podnětu ministra,**
- shledá-li Akreditační úřad **závažné důvody pro mimořádné hodnocení**

Při vnějším hodnocení může Akreditační úřad používat výsledky **vnitřního hodnocení** kvality vzdělávací činnosti.

Dále může Akreditační úřad využít případné hodnocení provedené **všeobecně uznávanou hodnoticí agenturou**.

Pojem „všeobecně uznávaní hodnoticí agentura“

= agentura, která je zařazená v registru EQAR (Evropském registru agentur zabezpečujících kvalitu), nebo

= agentura, která je členem ENQA (Evropské asociace pro zabezpečování kvality ve vysokém školství)

Zajišťování kvality a vnitřní hodnocení kvality vs. akreditace

Požadavky na funční systém zajišťování kvality a vnitřního hodnocení kvality jsou jedním z předpokladů pro udělení jednotlivých typů akreditací (§ 85).

U **institucionální akreditace** obsahují standardy pro akreditace soubor požadavků na institucionální prostřední vysoké školy, zejména na strategii a řízení vysoké školy, na studijní programy, na tvůrčí činnost, zejména na výzkum, mezinárodní spolupráci, spolupráci s praxí akademické pracovníky, **zdroje a systém zajišťování kvality činností a vnitřního hodnocení kvality činností.**

U **akreditace studijního programu** obsahují standardy pro akreditace rovněž mj. **požadavky na zajišťování kvality a hodnocení kvality činností VŠ.**

Standardy pro akreditace ve vysokém školství § 78a

- Soubor požadavků týkajících se vysoké školy, stanovených se zřetelem k druhu řízení, účelu hodnocení nebo typům a profilům studijních programů
- Budou upraveny v prováděcím předpise k novele zákona o vysokých školách
- Obecné zákonné zmocnění obsaženo v § 82a:

Vláda stanoví nařízením standardy pro institucionální akreditaci, standardy pro akreditaci studijního programu, standardy pro akreditaci habilitačního řízení a standardy pro akreditaci řízení ke jmenování profesorem.

- Vnitřním předpisem vysoké školy jsou **podrobněji vymezeny procesy vzniku, schvalování a změn návrhů studijních programů** před předložením žádosti o akreditaci
- Zajištění a hodnocení kvality vzdělávací činnosti se **opírá o procesy zpětné vazb, zejména ankety a kvantitativní a kvalitativní průzkumy**, přičemž jsou do těchto procesů zapojeni akademičtí pracovníci, studenti, věcně příslušné profesní komory, oborová sdružení nebo organizace zaměstnavatelů nebo další odborníci z praxe
- Vysoká škola **sleduje ukazatele**, které má nastaveny v oblasti vzdělávací a tvůrčí činnosti
- Vysoká škola vždy sleduje **studijní neúspěšnost, míru řádného ukončení studia, míru úspěšnosti v přijímacím řízení a uplatnitelnost absolventů studijního programu**

Požadavky na kvalitu ve vztahu k udělení insitucionální akreditace

- Funkční vnitřní systém zajišťování kvality vzdělávací činnosti je upraven ve **vnitřním předpise a případně v dalších vnitřních dokumentech a pracovních náplních** příslušných osob na vysoké škole
- **Funkční rada** pro vnitřní hodnocení a na všech úrovních řízení vymezeny **pravomoci a odpovědnosti** za kvalitu činností VŠ
- Na fungování vnitřního systému zajišťování a hodnocení kvality jsou vyčleněny **personální, materiální a finanční prostředky** odpovídající velikosti a členění vysoké školy a rozsahu uskutečňované vzdělávací činnosti
- Je **zakotvena odpovědnost** za zajišťování kvality na všech úrovních řízení vysoké školy a rozložení pravomocí je **jednoznačně stanoveno**

- Vysoká škola má **srozumitelným způsobem popsáno propojení** zajišťování a hodnocení kvality mezi vzdělávacími, tvůrčími a souvisejícími činnostmi vysoké školy a toto propojení **odpovídajícím způsobem realizuje**
- Hodnocení kvality vzdělávací činnosti se opírá o **procesy zpětné vazby** (stejně jako u požadavku o akreditaci studijního programu)
- **Výsledky** hodnocení kvality vzdělávací činnosti **jsou dostupné** členům akademické obce dané vysoké školy a ostatním odborníkům na vysoké škole
- Hodnocení kvality vzdělávací činnosti je prováděno **pravidelně**
- Vysoká škola **průběžně hodnotí a zdokonaluje** systém a procesy zajišťování kvality
- Vnitřní systém zajišťování a hodnocení kvality se opírá o **systematické sledování všech souvisejících procesů**
- Vysoká škola má zavedeny **kontrolní procesy** a na ně navazující procesy směřující k **nápravě zjištěných nedostatků**
- Vysoká škola **zveřejňuje základní informace** o fungování vnitřního systému zajišťování kvality a hodnocení kvality, včetně pravidelných základních **informací o dosažených výsledcích a případně přijatých opatření**

Děkuji za pozornost.